

**Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum
tam quadragesimales: q[uam] de sanctis**

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Feria. iiij. dominice de passione: d[e] triumpho fame. vel de infamia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69837](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69837)

tionis: vt pfinderetur error eoz q̄
dixerunt añ diē iudicij aias sanctorz
non ascendere in celū. Qui fuit error
grecor: vt dicit Tho. sup Jo. Ad ostē
dendum q̄ tales mentiūtur ecclesia
statuit s̄ctorz suffragia in eoz solēni
tatibus implorari p̄dicans eos in ce:
lo regnare cum xp̄o. Ecclesia canit.
Gaudent in celis aie sanctorz. Sc̄do
rōne gratificationis. Sef. li. de b̄nifi:
cis. Beneficioz memoria senescere
non debet Et debito gratitudinis. de
benis cōmemorare b̄nificia nobis
collata: vt sūt b̄nificia natiuitatis: pas
sionis: ascensionis: et in solēnitatibus
virginis. Alta sc̄toz festa celebrare
debemus: quia sunt aduocati nostri.
Tertio ratione imutationis: vt sc̄toz
solēnitatib⁹ illoz gesta recolētes: co
nemur quantū possumus eos imitari
Ubi nota q̄ festa sc̄toz patrū veteris
testamenti h̄nt cōuenientā cū nostris
Nostra succedunt suis. Festo pasche
iudeoz succedit festuz resurrectionis
christi: festo pentheco. in quo fuit da
ta lex succedit festū penthe. in quo fu
it data lex sp̄s sanctū festo Neomenie:
succedit festum virginis marie. Fe
sto tubarum: festa apostolor: festo ex
piationis: festa martyrum et cōfessorz
festum tabernaculoz festum consecra
tionis ecclesie. Uñ patet secundum.
Tertius dicitur rē. Tales non bene
celebrantes festa puniuntur triplici
modo.

¶ Primo in temporalibus.

Secundo in corpore.

Tertio in anima.

¶ Primo in rē. Quia ex hoc nō ditā
tur. q̄: quicqd̄ lucrātur in t̄pali⁹ hoc
perdunt q̄ habent plura infortunia.
Spoliant a raptoribus captiuant:
equi eoz ledunt vel moriunt: vel do
mus eoz cōburunt: et alia infortunia
eis accidunt. vnde depauperātur. O
quot sunt q̄ vadūt ad miserā. Qd̄ hoc
deus permittit p̄pter hoc malū. Se
cundo puniūtur rē. Quia tales infir
mant per vnū mensem vel annū: aut

crura frāgunt: aut febucitant: et alia
mala. Uñ oportet eos festiuare cum
nō deberēt: q̄ ante laborauerūt: cum
festiuare debuissēt. Qz inquit Salo.
Per que d̄s peccat: p̄ hec et torquetur
Et sic tm̄ amittūt in vno mēse quātuz
lucrati sunt p̄ annū. ¶ Tertio puniūt
tur. rē. Qz quoties soluit: toties pec
cant mortali. et aiam occidunt. Exo.
xxi. Qui polluerit sabbatū: morte. s.
sp̄iali mouet: vñ tsles peccant in tri
nitatē. Primo in p̄em: cui⁹ potentia
creauit mundū. Sc̄do in filiū: cui⁹ sa
pientia redemit mundum. Tertio in
sp̄m sc̄m q̄ tali die in mundū est miss⁹
Et p̄ p̄ns sunt ingrati creatori: redē
ptori: et consolatori. Et p̄ oppositū. Is
li q̄ festiuant h̄nt p̄speritatez corpis
et aie: et eis augent a deo miraculose
bona t̄palia et p̄speritates. Exēplum
ptz de duob⁹ futoribus. Quoz vnus
habuit plures filios qui semp festiua
bat dies d̄nicos et diuina audiebat.
Alius aut non. Petiuit aut iste q̄ pau
per efficiebatur. Cur diues es et Ego
aut de die in diem pauperior fio? R̄
dit futor ille. Die crastina mecum ve
nies. Dixit ad eccliam vt diuina au
diret missam: vesp̄as. rē. Sic fecit
d̄nica sequēti. R̄dit ille. Cur hoc az
gris? Nūqd̄ sc̄to viam ecclie. Et dixit
iste. Sic oportet facere celebrare fes
ta postponere omnes curas. Et p̄m̄
querere regnū dei: et tunc homo dita
bitur. Unde patet. rē.

¶ Feria. iij. dominice de passione.
De triumpho fame vel de infamia.

Acta sunt en
cena hyerosolymis et
hyems erat Jo. x. Sc̄oz
doctores encenia erat festū dedicati
onis templi. Et dicitur encenia ence
niorum in plurali numero: quia hoc
festum pluries agebatur Thom. sup
per Johan. Encenia grece: latine di
citur innouatio. secundū hiero. tres
o iij.

Feria quarta.

fuerit dedicationes templi. Prima fuit a Salomone in autumno de mēse septembris. Scda facta est a recedentibus de captiuitate babilonica de mēse martij. Tercia fuit a Iuda machabeo. Qui templū pphanatum a gentib⁹ mūdauit: de mēse decēbris de qua hic fit mentio. Christ⁹ autē ad hoc festū ascendit ⁊ ambulabat i porticu Salomonis. Iudei hō circūderunt euz dicentes. Quousq; animā nostraz tollis. Si tu es xps dic nobis palam. Uolebant ipm adulari. Quibus dixit. Loquor uobis ⁊ nō creditis michi. Opera q̄ ego facio in nomine patris mei. Glo. ut mortuos suscitare: ⁊ firmos curare. Testimoniū perhibēt de me uidelicet q̄ sim filius dei ⁊ homo. Ex hoc quia aliqua opa fecit p̄tinentia ad eius humanitatē. Uñ dixit Ego ⁊ pater vnuz sumus. Acceperūt autē lapides: ut lapidarent euz: quasi arbitantes male diceret se esse equalem deo Quibus xps dixit. Multa bona opera ostendi uobis ex patre meo p̄pter quod eoz opus me lapidatis: quasi dicat. Nullus pro bono opere debet lapidari: ⁊ uos me uultis lapidare. Qui dixerūt. De bono opere non lapidam⁹ te: sed de blasphemia. Rñdit christus. Nonne scriptū est in lege uestra. Quia ego dixi dñs estis. q̄ si dicat. Non me debetis lapidare si me deum uocauit. Quia scriptura uocat deos homines sanctos. Uñ in exodo dicit. Dñs nō detrahes. Et in. ps. Ego dixi dñs estis ⁊ filij excelsi omnes ⁊ Sixt⁹ pythagoric⁹. Libertatem arbitrij permisit hominib⁹ deus. ut pure et sine peccato uiuētes similes fiāt deo. Uir castus ⁊ sine peccato: potest acceperit a deo esse filius dei. In vij. ethicoz. homines dicuntur dñi p̄pter uirtutis excellentiaz. In. i. poli. Homo perfectus per sapientiā nihil aliud ē q̄ de⁹ in humano corpore cōspiratus. Multo plus ego uocari possum deus: quem pater sanctificauit. **Applica.** De infamia hodie erit ser-

mo. De qua tria sunt uidentia. **C** Primū dñ diuificationis. **C** Scdm dñ assimilationis. **C** Tercium dñ punitionis. **C** Primū. ⁊c. triplex est infamia quas pōt infamare aliquē fm doctores. **C** Prima diuinalis. **C** Scda personalis. **C** Tercia proximalis. **C** Prima. ⁊c. qua deus infamatur. Scdm Alexā. ⁊ par. in tractatu: de diuisione peccati. Infamia diuinalis ē quando homo attribuit diuine bonitati id quod sibi non cōuenit: ut quando dicitur. Ad corpus christi. Ad sūgnific: cuz sit spūs Johā. iij. De⁹ spiritus est. Si spūs: ideo non habet corpus. Et ideo parte sano: cū sit iustus. Actu. x. In ueritate comperi qm non est psonaz acceptor deus: sed in omni gente qui timet eū ⁊ opatur iusticiaz acceptus est illi. ⁊ Ro. ij. Non est acceptio personaz apud deum. ⁊ a Cano. xij. q. iij. c. sicut extra de prebendis ⁊ dignitatibus. c. Uenerabilis li. vi. Preterea qm negatur ei quod ei uenit: ut qm dicit. Deus non pōt facere hoc uel illud. Cuz sit omnipotens ⁊ possit omnia. Uirg. vi. Eneid. O pater: o hominum diuumq; eterna potestas. Regnator celum ⁊ terras q̄ minime torques. ps. Omnia quecūq; ⁊c hoc genus blasphemie est maximum peccatoz. Ratio est: qz cum sit homini collatum bonuz lingue sup omnia animalia ut deum laudet. Eccl. li. Dedit mihi dominus linguaz in ipsa laudabo eū. In. i. Pol. Nulluz animaluz habet sermonē nisi homo. Et Lactan. de ira. Solus homo sermonem accepit ac linguā cogitationis interpretē. ut enarrare possit iusticiā dñi sui. Ideo p̄ ceteris tenet laudare ipz deum. Cuz autē illū cum ea uituperet ipm dilaniat ac lacerat: ⁊ faciet se inferiorē oibus creaturis q̄ factorem suum laudant p̄ modo suo: ideo maxime peccat in hac infamia. De hac infamia ipse cōqueritur. Ro. ij. Nomen

meum ingiter blasphemaf. Et esa. i. Filios enutriti et exaltaui ipsi autez spreuerunt me. ¶ Scds infamia. 7c. Est qñ persona semet infamat. qd fit. qñ ostendit et narrat peccata sua alteri et de eis letatur. Tu es in societate viroz et muliez laudas te de malo De pteritis factis in iuuentute. De adulterio. De furto: an nescis. In tali loco fecimus sic: et sic cum muliere furati sumus gallinas: aucas De talibus. Prouer. ij. Letantur cuz male fecerint et exultant in reb⁹ pessimis Et talia audientes vicini tui et proximi scandalizant de te. quez an habebat p bono: vel p non taz malo. Quod est peccatū qñsi mun. ex eo: qz nihil est dignius bona fama. Nō est maior thesaurus in mundo q̄ bonum nomen. Quod pbatur tripliciter. Primo auctoutate. Que est quadruplex in presentiaz. ¶ Primo diuinali. Ecclesia. li. Curā habe de bono nomine. Prouer. xxi. Melius est nomē bonū: q̄ diuitie multe. Eccl. viij. Melius est nomen bonū q̄ p̄ciosa vnguenta. et apls de se. i. Cor. ix. Expedit mihi magis mori: q̄ vt gl̄iam meam q̄s euacuet. Scdo Cano. xi. q. iij. c. Nō sunt audiendi. Qui famā suaz negligit. crudelis est. Pone vitā o eius p p̄seruatōe fame. Et ego vt frater ponerē omnia: p spā tuenda: qz nihil melius: nichil dulcius reperiri potest. ¶ Tercio civili. C. de his q̄ potentoz nomine. l. i. Prodigus d̄r q̄ famam p nihilo hz: o homo vilis et nulli⁹ valouis de fama nō curas: Quarto paganali. In. iij. e. thi. et vi. Oēs honores appetunt. De p̄ta meretrice que alijs prostat. Excepta illa misera que cum digito ostenditur per viam. O mediolanum quōstas. O pater morioz fame. Sed audi philosophum. iij. Ethī. Melius est mori: q̄ facere contra bonum virtutis. Omnes honores appetunt. Excepto vsurario publico: qui honores nō estimat. Unde Tho. xxij. q. lxxij. Inter res temporales fama videtur eē

sciosior. Alexau. ij. par. sum. Fama ē sciosissima omniuz rez. Mesue et grabadin. Melius est nomē preclaz c̄ctis diuitijs. Practica fama est corona pontificū: regūz. d̄noz: pauperūz mulierūz: v̄ginum: religiosoz. O pater inquit egenus: sum paup. Nō es pauper quando habes bonum nomē in populo: nec dari potest melius v̄rori: q̄ honor. Ad quam amplectandaz inducimur tripliciter.

¶ Primo exemplo paganoz.

¶ Scdo sanctorum.

¶ Tercio exemplo christi.

¶ Primo paganoz. De hippo greca que cuz circū littus spaciaret raptas a pyratis nauiz introducta. Cū vellet eam violare appropians pupile in mare precipitauit: q̄ consentiret ac sic famam suam p̄deret. De lucretia speculū norma romane pudicitie. Cui cū diceret ei Collati⁹. Saltemini Lucretia. Minime inqt. Quid. n. salutis p̄t esse mulieri amissa pudicitia. Vñ dum esset vi violata a Tarquinio: noluit diu post suā maculatā famaz superuivere. Vñ in conspectu Collatiui mariti sui pugione se fodit hoc facto p̄testans famā q̄ vitā sibi cariorē. Preterea de v̄ginib⁹ illis que insequēbantur ab inimicis. in sumē se piecerūt: ne famam honestatis amitterēt. Unde petrarcha in Triū. fame. Uidi nobilem comitiam aduolatam sub vnius magne Regine vexillo quē oēs amant reuerentur et metunt. ¶ Secundo exemplo sanctorum De Nachario. Cum quidaz diceret inherere sine: infamis. in omnib⁹ partibus fuit. Sed cū diceret fetide heretice. Respondit. Mentiris. Cum quidam miraretur impatentiaz. Rūdit hoc solum vertitur in mei infamiā. De xpo qui in omnib⁹ patiens. Demonum habes. A seruo percussus. Sed non potuit pati quando demon ipsuz tentauit. hec omnia tibi dabo si careris. Quia hoc pertinebat ad infamiā patris dicens. Uade satana. 7c.

Feria quarta

Tercio similitudine. De Salomo: ne: qui a scriptura laudatur de pluri b^o. Ecclesiastes. ij. Magnificam opa mea. 7c. De auro: de argento: de sapientia. Sed cum peccatus egisset: dicit inclinasti femora tua mulieribus: et dedisti maculas in gloria tua. Ad ostendendum quod nihil egit: et quod fama est preciosa summa omni rebus. Unde cum studio debet seruari. Quod non facit quod se laudat de malo. Unde tria peccata committit. Primum est gloriatio mali. Contra psalmum. Quid gloriaris in malicia. Secundum est infamatio sui. Eccl. xli. Curam habe. 7c. Tercium scandalum primi Mat. xvij. Qui scandalizauerit unum. scilicet per malum dicitur: expedit ut. 7c. Tercis prima lis. Quod fit secundum Scotum in. iij. dist. xvi. Tho. super alber. in. ij.

Primo vix manifestando.
Secundo falsum imponendo.
Tercio in malum recitando.
Quarto vix fatendo.
Quinto vix negando.
Sexto scripturas proponendo.

Primo. 7c. Quis quis peccatum alterius quod est secretum: licet vix sit: narrat nescienti. Exeplum gratia. Tu scis aliquem fecisse rem turpem cum tali muliere. sed res est occulta. et nemo scit nisi tu et ipsi ipsos infamas. O talis tu ne scis. Talis fecit sic. Tu infamas ipsos: et mortaliter peccas. Quod agis contra duo precepta. Primum contra diuinum. Secundo contra naturale. Primum contra. 7c. Mat. xvi. Si peccauerit in te frater tuus: corripe eum inter. 7c. Eccl. ix. Corripe primum tuum et da locus timori altissimi. Tu nihil facies. Secundo contra. 7c. quod clamat. Quod tibi non vis fieri ne alijs factas. Ut dicitur distin. i. c. i. et ix. c. placuit Calixtus papa distin. i. ca. Ponderet unusquisque sermones suos et quod sibi non vult loqui: alteri non loquatur. Ille. Nolles quod proximus tuus infamaret te in occulto. Et tu fac similiter Mat. vij. Quaecumque vultis ut faciant vobis homines: et vos facite illis. Unde casus in iure. De illo qui mis-

sam celebrat coram excoicato. Aut est sibi notorius et non populo. Si sic de missam psequi: ne ipsum infamet. Ex hoc Christus iudas communicauit in cena in mortali: quod non erat notus apostolis ne ipsius scandalizarent. Ubi sunt tales modo. Immo. 7c. Secundo falsum. 7c. Quando deus ex odio quod habet alicui imponit et crimen: quod non solum non fecit: sed nec unquam cogitauit. Quod ut dicit philosophus. ij. Re Amoris et odium et proprium commodum sepe faciunt hominem iudicium non cognoscere. Quod prohibet a lege. C. de modo militum. l. vlt. C. de penis. l. Sancimus. Non debet aggravari quod culpa non aggravat. Sed o quot homines reputant incontinentes. Quot vidus sancte: inhoneste. Quot penitentes: hypocrite. Quot amatores iusticie: tyranni. Quot boni: mali reputant. In hac infamia fuit Susanna. De qua Daniel. xij. Quod sentire noluit libidinosi semibus. iudicata est morti. Preterea. De sancta Marina quod. xvij. annis stetit in monasterio virorum incognita sub habitu monachi imputata fuit quod quando impregnasset: cum tamen esset mulier. Quot inueniunt hodie: infamati contra iusticiam. Unde quedam nobilis domina: infamata contra vix dei. Scit deus si sum homo. Tercio malum. 7c. Sicut quoniam quis audiuit malum de aliquo quod possit verti in infamia. Tu vadis in apotheca. et ibi malum illud refert quod audisti. Et quibus non sis auctor: huius mali: tamen mortaliter peccas: quod illud notificas nescientibus. hoc peccatum maxime regnat inter mulieres: que discurrent hac et illac. Non possunt silere: quod sunt de ossibus. Vir de terra. Pone quattuor mulieres ab una parte. et viros ab alia plus garrulabunt.

Quarto vix. 7c. Quis quis scit aliquem iniuste infamatum cum ei falsum imponitur: et potest esse liberare et tacet peccat mortaliter et causa est illius infamie. Unde di. lxxxvi. Error cui non resistit approbatur. et veritas cum minime defensatur opprimitur. et Eccl. liij. Li

bers enim si potes. q̄ iniuriā patit̄. Et homo potit̄ d̄z mori p̄ defensionē vitatis. Ecclia. iij. Pro iusticia agonusare p̄ ania tua. Et extra de regulis iur. li. vi. aug. Si de vitate scādaluz nasci p̄mittit̄. q̄ vitas relinquat̄. hoc fuit p̄ctm̄ milituz pilati Mat. xxvi. q̄ vidētes x̄pm̄ surrexisse: pecunia corrupti tacuerūt vitatē. Et tu o ciuis: q̄n̄ scis aliquē p̄ra iusticiā infamatū adiuua ipsū. ¶ Quinto. r̄c. Sicut q̄n̄ q̄s facit bonū opus. Dare elemosinā. Ire ad eccliam. Facere alia bōa. Tu dicit. Iste non facit hoc p̄ bona faria bono aso: sed vana glia. Elie yngabadio. Un̄ maḡ sancti. hoc fuit peccatū phariseoz Jo. ix. dicebant de x̄po q̄n̄ cecū illuminauit. Nos scimus. q̄z hic hō p̄ctōr̄ est. ¶ Sexto scripturaz. r̄c. Q̄n̄ quis facit scripturā r̄ boletinuz. In quo ponit mala primi sui. r̄ ponit super apothecas r̄ portas aut in via vt possit ab offibus legi. Et vocat libellus famosus aut diffamator. hū puniunt a lege ciuili: tam ille q̄ fecit q̄ ille q̄ inuenit r̄ nō corrūpit: vel alii cui reuelat. C. d̄ libello famoso. l. vni ca. in foro vero p̄niali non p̄nt absolui: nisi famā restituāt: vt habet. v. q. i. c. Quidaz. r̄ dist. xvi. Accusatores O quot vadūt ad infernū: q̄z infamat sed nunq̄ restituūt. Un̄ patz̄ p̄muz. ¶ Secundu. r̄c. Infamator assimilatur sex generibus p̄sonarū p̄pter suas malas condiciones. ¶ Primo homicidē. Secundo: serpentē. Tercio: scorpionē. Quarto: lupō. Quinto: porcō. Sexto: inferno. ¶ Primo. r̄c. Ille dicit̄ homicidā qui in termit hominē: ita infamator dicit̄ iij. ethi. Qui fingit se amicum esse r̄ homicidā aie. s. in fama Un̄ de pe. di. i. homicidior. Qui occidit r̄ q̄ detrahit pariter homicidā est. Ille corpiū iste aie. Un̄ scriptū ē. qui odit fr̄ez suū homi. r̄c. Et om̄is q̄ detrahit frat̄ suo homicidā est. glo. sup. c. homi-

cidior. Detractores d̄nr̄ homicidē q̄z q̄tuz in eis est. p̄uant aiam vita q̄ est melior ps homis: duz negant vitas q̄bus ipsa viuit. In v̄bo vita viuit Corpus viuit cibo: aia vitutib⁹ r̄. ff. de manumissis. Liusta cā. Infamia equiparatur morti Qui ergo infamat primū suū ipm̄ occidit in fama. Q̄ mortu⁹: ideo nullius opatiōis. Exem plū illi⁹ patz̄: cui dictū fuit. O latro. O adulter. O zcubiarie. O homicidā Vex est inq̄t. q̄z infamaui fr̄ez meuz. ¶ Sc̄do. r̄c. Qui in silētio mordet Eccl. i. Si mordeat in silentio spens: nis hil eo min⁹ h̄z. q̄ qui occulte detrahit De spente puer. iij. Salo. dicit de se: q̄ tria fuerūt ei difficilia ad cognoscendū r̄ quartū penitus ignora uit. Primū via aq̄le. Sc̄bz via nauis in medio maris vtrū bñ eat. Terciū via pueri in adolescētia vtrū bñ vel male aget Ari. i. peri. De futuris: r̄ tingentib⁹: nō est determinata vitas Quartū via colubri. Sz q̄re de colubro. R̄ndeo: q̄z in incessu suo videt sumere vnā viam: r̄ ad alteram vadit. Ita ribald⁹ infamator incipit bñ loq̄ de eo quē vult infamare: caue tibi specie. Cōtra tales Prouer. x. Simulatoz ore decipit amicū suū. Ideo obseruus illud q̄d solet dici. Custodi me deus ab eo in quem cōfido. Ipsuz ap̄plaudit cū v̄bis dulcibus: sed tandē ipm̄ mordet. Simulatoz. r̄c. Non est officiu⁹ boni viri applaudere. Quod fecerunt pharisei: cum dicerent x̄po. Magister scim⁹: q̄z verax. r̄c. Chrib. Magistrum noiānt quē p̄dere volebant. hoc peccatuz regnat his t̄pib⁹ hiero. Nihil est q̄d taz facile corum pat mentes hoim: sicut adlatio. Tales non sunt veri amici. Unde phus terumit hominē: ita infamator dicit̄ iij. ethi. Qui fingit se amicum esse r̄ homicidā aie. s. in fama Un̄ de pe. di. i. homicidior. Qui occidit r̄ q̄ detrahit pariter homicidā est. Ille corpiū iste aie. Un̄ scriptū ē. qui odit fr̄ez suū homi. r̄c. Et om̄is q̄ detrahit frat̄ suo homicidā est. glo. sup. c. homi-

Feria quarta.

In ore suo pacem cum amico loquitur
 occulſe aſit ponit ei inſidias Hieroſ.
 ad Aſel. de fictis amicis. Oſculaban-
 tur quidā mihi manus. ⁊ ore vipereo
 detrahebant. Dolebant labijs: corde
 gaudebant. Exēplum Jude. Jo. xij. A
 ue rabi. Et oſculatus eſt eū: ⁊ tñ pde
 bat euz. O Juda. O quot comedunt i
 eadem mēſa. O quot ſalutāt ſe: intus
 ſo pleni ſunt dolo. Sene. Multoz o-
 dia ſub occulto latēt. omnia tñ pandē
 tur. ¶ Quarto. ⁊c. Sicut vorator lace-
 rat carnes aſialium: ita infamator la-
 cerat famā pximi ſui Jere. xix. Unus
 quiſq; carnem pximi ſui vorabit. Fa-
 cetia de duobus fratribus conuentu
 alib⁹ qui in balneis ſimul cōſiteban-
 tur. Dico inquit vnus meam culpam
 q̄ ordinem tuū infamam. Rñdit ille.
 Idem facimus de vobis Grego. Qui
 aliena detractioe paſcit: pculdubio
 alienis carnibus veſcitur. Et ſic vn⁹
 quiſq; it ad infernū. Malū de me ego
 de te. O mala res. ¶ Quinto. ⁊c. Qui
 in viridario non paſcit flores: nec in-
 ter eas ſe ponit: ſed in ſterq̄lino fa-
 cetia de porco. Semel omnia aſialia cō-
 uiuiuz fecerūt: ſed deficiebat porcus
 miſerūt ouē ambaffatricē ad eum vo-
 candū vt ⁊ ipſe veniret. Rñdit. Eſt ne-
 lutū ibi. Dixit ouis q̄ nō. Vñ noluit la-
 re. Sic infamator eſt porcus. Qui nō
 loquitur de floribus ſtutum pximi: ſz
 de aliquo defectu: ⁊ ſuos oblivioni tra-
 dit. Cōtra aplū. i. Thi. iij. Attēde
 tibi. Canta. Cicerō in tuſ. Propriuz
 ſtulticie eſt alioz vitia cernere. ſuoz
 obliuiſci. Sen. Aliena vitia ante nos
 habem⁹. a tergo nra lege ſup tuum li-
 brū ⁊ bñ ſtude in eo ⁊ ſñ meū. ¶ Sex-
 to. ⁊c. In ore inferni: ſolum mali ſunt.
 Immo eſt peior inferno: q̄ ſolū malos
 capit. Sed in ore infamatoris nō ſolū
 mali: ſed etiam boni. Communiter ſ
 mo talium eſt de religioſis. de pres-
 byteris. Contra tales. Sap. i. A des-
 tractioe parcite lingue. In vitis pa-
 truz legi ē. Qd̄ diſcipuli abbatis. An-
 thonij: cū viſitaſſent abbatem Paph.

dixerunt ei. Pater dic nobis verbum
 ſalutis. Rñdit eis. Melius eſt come-
 dere carnes in. xl. ⁊ dieb⁹ phybitis
 q̄ comedere famam pximi. Practica
 Quidā carnes nō comedunt. Quidā
 ſup ſacones dormiunt. Quidā cilicij
 portant. Sed nihil melius q̄ famam
 fratris ſeruare. Ex hoc Aug. in mēſa
 habuit hos verſus. Quiſq; amat di-
 ctis abſentū rodere vitā. Hāc mēſa
 indignā nouerit eſſe ſibi. Hi ſunt qui
 ſtant ſup apothecas ſup vias vitupe-
 rantes mēdicantes infamātes hunc
 ⁊ illū. O lingua puerſa que paradifū
 conturbaret. Tales ſunt illi dentes
 ſerpentini: quos cadmus rex ſemina-
 uit. vt ponit Quidius. lib. ij. Meta. ex
 quibus ſtatim nati ſūt milites arma-
 ti qui inuicem contra ſe inſurgentes
 ſe pemerunt: qz ex infamijs ⁊ morſib⁹
 detrahentium bñge ſeminantur in-
 ter homines. Unde morſ ſepe ſequit̄
 Noli ſic facere frater mi ⁊c. circa qd̄
 notat Albertus deū formafſe linguā
 cum triplici conditione. ¶ Prima cō-
 ditio: qz fecit vnam in quolibet non
 plures. ꝑfecit duas aures: duos ocu-
 los: duos pedes et manus: ⁊ linguaz
 tm̄ vnaz. In quo innuitur q̄ homo de-
 bet loqui parce ⁊ tēperate Ideo Sap.
 puerb. x. dicit. In multiloquio nō de-
 erit peccatum: quia ſit moderatur la-
 bia ſua prudens eſt. Sene. ad Luc.
 Tardiloquum te eſſe iubeo. Idē lib.
 de moribus In hoc em̄ incumbit vt li-
 bentius audias q̄ loquaris. Eccleſi.
 xxi. Tacitus et ſenſatus honorabit̄.
 ¶ Secunda ⁊c. Qz fecit deus rubicū
 daz. Ad inſinuanduz q̄ loqui debeat
 cū charitate. ¶ Tertia. ⁊c. Qz fecit
 eā mollē: ductilē: ⁊ volubilē. Ad oſē-
 dendum q̄ homo non debet eſſe perti-
 nax in ſententijs male platis. Unde
 Augu. xxij. q. iij. c. Magne ſapientie
 eſt hominem reuocare qd̄ male locus-
 tus eſt. Et ſicut lingua eſt mollis ita
 ⁊ locutio debet eſſe blanda ⁊ affabi-
 lis. Vñ cicerō. i. offi. dicit. Difficile
 dictu eſt quantopere cōſiliet animos

comitas affabilitasq; sermonis.

¶ Quarta collocavit in ore vbi sunt labia: dentes: salua: vt per labia ⁊ de res quibus claudis tanq; duplici muro refrenetur. ne reuelet secreta ⁊ omnia dicat que non sunt dicenda. Vbi e salua ad inuendū: q; fmo dz esse sale conditus: ⁊ quisquis ponderet sermones suos: vt dicitur. l. di. Ponderet Dubitat modo Scotus. Quis plus tenetur ad restitutionem qui hz rem alterius: an fama. Respondet q; fama. Cū tamen nō possit absolui qui habz rem alterius: nisi restituat vt dicitur ab Augu. xiiij. q. vi. Si res Non dimittitur peccatū ⁊c. Multo plus famam. Et hoc duplici ratione ait Sco. pzo quia est pcciosior. scdo: quia quis amissa substantia potest laborare. S; qui famā pdidit nemo illum vult. S; que rit aia cara que iniuste infamata est. O pater sum iniuste infamata: quid faciam modo. Tu dixisti ⁊c. Qd qui negligit famam suam est crudelis. Debeo me vindicare de hoc Rñdet. dñs Albertus. Qd si contingat q; perdas bonam famā linguis detrahenti uni patienter ferendum est. Quare o Alberte. Q; est magni meriti. Et potius est ad commendationē q; ad virtutū perū. Quod ostendit tali exemplo. Nō est derogatio s; cōmendatio lucis si eam fugiat et odiat vespertiliones. Ad propositū Sancti viri sunt lux: q; habent lucidā conscientiam ⁊ famā iuxta illud apli. Omnes vos filij estis lucis: ⁊ filij dei. Pctōres sūt tēp vespertiliones q; diligūt opa tenebrarum: et odiūt opa virtutū. Non ē derogatio vris lucidis: si infamant ab homibus iniquis. Ideo. Sene. in li. de remedijs fortunator. Male loquit de te homies sed mali. Mouerit: si de me Marius si Cato: si Lelius sapiens: si alter Cato. si duo Scipiones ista loquerentur Nunc malis displicere: laudari est. Non potest vllā auctoritatem habere sententia: vbi quis dñatus est: male de te loquit: male de te loquunt ho-

mines Mouerit si iudicio hoc facerent: nunc morbo faciunt. Male loquunt homines. Bene nesciunt loqui Faciunt non qd mereor: sed qd solent Quibusdam enim canibus sic innatū est vt non pro veritate: sed pro consuetudine latrent. O sententia aurea. O sententia digna memoria. Practica hie q; non ē officū boni viri dicere mala de socio O pater: est bonus. Non ē verum: q; non diceret malum Da hoc documentum populo q; nemini iniuriam faciat: quia vt dicit Sene. Qui offendit scribit i puluere. sed qui offenditur. scribit in marmore Unde Apostolus Nemini dātes vllā offensionē. ¶ Tertium dicitur ⁊c. Duplex punitio. Una temporalis. Alia spiritualis ¶ Prima temporalis. In pluribus locis scripture Numeri. xxi. Quia maria soror moyli ⁊ Aaron. murmurauerat ac eos infamabat pculsa ē lepra: Preterea. Nume. xiiij. A. xx. annis supra. nemo intrauit terram pmissio nis ex. c. milib; nisi Iosue et Caleph. et omnes in deserto mortui sunt. Nume. xxi. Quia populus murmurauit contra moysem et contra deum Nō est aqua: de est panis anima nostra nauseat ⁊c. misit in eis serpentes. Preterea: seruus fuit sub Pharaone: sub rege eglon in babilonia. Preterea Datan ⁊ Abyrton a terra oborti sunt. Numeri. xvi. Ecce prima pens. ¶ Secunda est spiritualis in anima. Quia tales sunt damnati Quod patz Auctoritate Exemplo: Auctoritate. Glo. super illud. Prouer. xxiij. Cuz detractoribus ne commiscearis. hoc vicio periclitatur totū gen; humanū. Exēplū In vitis patrum. Interrogauit Macharius dyabolum. quale peccatum est ducens populos ad infernum Respondit. Peccatum infamie: q; facile infamant ⁊ nunq; restituūt qd vere dixit. In confessione. Paterini: quit peccator: dico meam culpam: q; fui iratus: sputaui in ecclesia. Sed de detractōe. nihil dicit: qd est pccm

Feria quinta

grauissimum summe deo displicens. Preterea Lu. xv. Diues epulo torquebatur maxime in lingua. Tripliciter peccarat in lingua. Primo pauperem irridendo. Petrus Rauenenensis: Lingua magis ardet que pauperi insultauit. Secundo nimis voluptuose edendo. Terio inter conuiuias ad detractio nes eam laxado. Ideo tñ acriter puniebatur. In libro de Transitu hieronimi Eusebius refert de Siluano epō nazareno. Quod cuz esset mire sancti tatis in populo dyabol⁹ inuidens et assumpsit formā ⁊ imaginē epī et iuit ad quādā mulierē in nocte apud ei⁹ letum. Illa clamans succurrite. Ad eius vocem venerunt populi vicini ciuitatis. in forma epī inuenerunt dyaboluz sub tecto ⁊ fugit. Facto mane factum figuratur ipī epō. Ille admirans patienter sustinet. Unde p annū integruz fuit: q nemo ad eum ibat ex vituperio. Tandē sanctus dei cū ora ret. questus est valde contra deuz: et beatū hiero. cui erat deuot⁹. O dñe tu bene scis: q ego non egi. Et tu opater hieronime. quare me non uiuas Appauit ei hieroni. di. Fili age penitentiam: quia sine ea nemo coronatur. Sic factum est vt proberis. Sed scias q infamia est grauissimū peccatuz. Et pena grandis est sup eos q infamant. Sed hec infamia non est facta ab homine: sed a dyabolo qui non potest puniri noua pena: sed tñ accidentalī. Sed qm talia agūt acerbe puniētur a diuina iusticia. Preterea in gestis angloꝝ ponit Beda de quodā viro qui duos grifones magnos habebat a dextris et a sinistris qui ipm cruciabāt in lingua. Quia per que qs peccat ⁊ c. Preterea filius apparuit post mortē patri. Opater crucior in lingua: quia proximus meum semper diffamauit.

¶ Feria. v. post dñicam de passione.
De conuersione Magdalene.

BEmittunt ei peccata multa qm dilexit miti. Lu. viij. ¶ Ab opti mis et excellentibus philosophis naturalibus: cuz solido et firmo fundamento rationis fuit conclusum inter omnes creaturas singulariter rationalis creatura dotata ratione: capax intellectu cum summa auuiditate ⁊ appetitu desiderare illam rem q sit pulchra ⁊ bona. Dio. liij. c. de di. no. Pulchrum ⁊ bonū oia desiderāt. Et in. i. Ethī. Bonū ē qd oia appetūt: quia vt scribit in. iij. Ethī. ⁊ in. iij. de aia. Bonū ē obiectū voluntatis. Et qto bonū ē mai⁹: tanto pl⁹ ē apetibile. Platonē thī. De⁹ ē sumuz bonuz: sup oēs ubstā tiam omnemq naturā. Et. xij. meta. Deus ē nobilissim⁹ omnium entium et nihil eo nobilius. De quo Marci. x. Nemo bonus nisi vnus de⁹. i. essentialiter. Cuz ḡ fuerit summuz bonuz magdalena ipm elegit. a quo meruit remissionē oim peccatoꝝ Euangelistū narrat per ordinē. De qua tria occurrunt ministeria declaranda.

¶ Primum dñr offensionis.
Secundum dñr satisfactionis
Tertium dñr premiationis.

¶ Primum dñr ⁊ c. Querit dubitū. Utrū magdalena: de q hodie fit mentio in euangelio: sit illa peccatrix que fuit soror Lazari ⁊ Marthe. Circa hoc triplex fuit opinio. Una dicit q non. Et rō hui⁹ ē: quia causa pncipalis ppter quā cōiter mulieres faciūt illicita ⁊ talia de corpe pprio ē ppter paupertatē. Prouer. xxvij. Propter inopiam multi perierunt. Socrates in exhortationibus. c. ij. honora pntem substā tiam ppter duo. tū vt magnū malum phibeas. tū vt amico erumposo suffrageris. In. i. Ethī. Impossibile est indigentem operari bona. In. iij. Ethic. Omis indigētia mala. In. ij. poli. Impossibile est indigentē bñ pncipari: et studio vacare. In. iij. Poli. Quia viles sunt ⁊ egeni nesciunt pncipari. Uñ